

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. генерального директора
ДУ «ННЦ ССХ та СП
ім. М.М. Амосова НАМНУ»

академік НАН України,
академік НАМН України,
д. мед. н., професор

Василь ЛАЗОРИШИНЕЦЬ

24 квітня 2026р.

ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОКТОРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Тема дисертаційної роботи Марушка Євгена Юрійовича «Хронічна ішемічна хвороба серця у пацієнтів з коронарною мікроvasкулярною дисфункцією: діагностика та алгоритм лікування» затверджена Вченою радою ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України», протокол №1 від 27 січня 2026 р.

Актуальність теми. Ішемічна хвороба серця (ІХС) на сьогоднішній день залишається найпоширенішим серцево-судинним захворюванням, а її ускладнення (гострий інфаркт міокарду, ішемічна кардіоміопатія) є провідною причиною смертності та інвалідизації. Хоча провідним патогенетичним механізмом ішемії міокарда є обмеження кровотоку в серцевому м'язі внаслідок стенозування просвіту вінцевих судин атеросклеротичними бляшками (що може бути усуненим шляхом хірургічної або інтервенційної реваскуляризації), хронічні коронарні синдроми при інтактних судинах серця або нестенозуючому коронарному атеросклерозі досі є викликом для діагностичних та лікувальних можливостей сучасної медицини. Зокрема була виділена окрема нозологія - INOCA (Ischemia and No Obstructive Coronary Arteries). Згідно різних даних літератури, від 1/3 до 1/2 пацієнтів, скарги яких відповідають типовій картині стенокардії, при проведенні інвазивної коронарографії не мають обструктивного ураження вінцевих судин (стеноз просвіту по діаметру $\geq 50\%$). При все ж таки об'єктивно підтвердженій ішемії міокарда (тест з фізичним навантаженням, стрес-ехокардіографія або стрес-MPT серця) ці пацієнти відносяться до групи INOCA. Основним патогенетичним механізмом даної проблеми є коронарна мікроvasкулярна дисфункція (КМД), яка проявляється недостатньою вазодилатацією або парадоксальним вазоспазмом вінцевих артеріол в момент підвищення потреби міокарду в кисні та клінічно відповідає стенокардії напруги. Серед пацієнтів з INOCA від 2/3 до 3/4 - жінки. В реальній клінічній практиці частіше за все після негативних результатів інвазивної коронарографії, симптоми цієї групи пацієнтів визначаються як «несерцеві», а хворі відправляються до суміжних спеціалістів (невропатолог, гастроентеролог тощо), залишаючись недодіагностованими.

При цьому існують дані, що хворі із КМД мають підвищений ризик великих серцево-судинних подій (інфаркт міокарда, гостра серцева недостатність) та підвищену загальну смертність. Це свідчить про важливість вчасної і правильної діагностики й лікування пацієнтів із КМД. У діагностиці ІХС при підозрі на КМД важливо провести комплексне оцінювання стану коронарного кровообігу, включаючи об'єктивне підтвердження ішемії міокарду (для відсортовування групи хворих із справді некардіальною патологією) та визначення коронарного вазодилаторного резерву.

Формулювання наукової проблеми, нове розв'язання якої отримано в дисертації. У дисертаційній роботі автором вирішено актуальну наукову проблему сучасної кардіології та кардіохірургії — підвищення ефективності лікування пацієнтів з хронічною ІХС та коронарною мікроvasкулярною дисфункцією. Проблема полягає у відсутності чітких, клінічно обґрунтованих критеріїв вибору оптимальної тактики реваскуляризації міокарда у пацієнтів цієї категорії з урахуванням порушень серцевої, ниркової та метаболічної функцій та визначенні впливу цих порушень на перебіг і прогноз захворювання.

Конкретна особиста участь автора в одержанні результатів. Дисертаційна робота Марушка Євгена Юрійовича «Хронічна ішемічна хвороба серця у пацієнтів з коронарною мікроvasкулярною дисфункцією: діагностика та алгоритм лікування» є результатом багаторічної клінічної, наукової та аналітичної діяльності автора у відділенні екстреної рентген-хірургічної допомоги ДУ«Центр кардіології та кардіохірургії МОЗ України». Здобувач особисто здійснив постановку мети та завдань дослідження, провів критичний аналіз літературних джерел і визначив напрями наукового пошуку.

Результати дослідження відображені в опублікованих наукових працях, виконаних за участю здобувача, серед яких статті у фахових виданнях, що індексуються у базах Scopus.

Наукова новизна результатів дисертації полягає у наступному:

- показано частоту виявлення коронарної мікроvasкулярної дисфункції та вазоспазму епікардіальних коронарних артерій в структурі причин стенокардії за відсутності гемодинамічно значущого стенозуючого ураження коронарних артерій;
- досліджено механізми симптомів стенокардії у пацієнтів з ІХС без значущих уражень епікардіальних відділів коронарних артерій та показано, що важливим механізмом, окрім коронарної мікроvasкулярної дисфункції та епікардіального вазоспазму, є дисбаланс між потребою в кисні та його кровопостачанням у пацієнтів із гіпертрофією міокарда лівого шлуночка, а також наявність діастолічної дисфункції;
- показано взаємозв'язок коронарної мікроvasкулярної дисфункції з підвищеним рівнем тривожності та порушенням вуглеводного обміну;
- визначено, що лікування мікроvasкулярної стенокардії в осіб із супутнім підвищеним рівнем загальної тривожності комбінацією нікорандилу та прегабаліну є ефективнішим, ніж призначення лише нікорандилу.
- висвітлено питання виникнення мікроvasкулярної стенокардії після втручання на коронарних артеріях (черезшкірне коронарне втручання та коронарне шунтування);
- показано, що коронарна мікроvasкулярна дисфункція може бути причиною персистенції ішемії міокарда у пацієнтів зі стенозуючим

При цьому існують дані, що хворі із КМД мають підвищений ризик великих серцево-судинних подій (інфаркт міокарда, гостра серцева недостатність) та підвищену загальну смертність. Це свідчить про важливість вчасної і правильної діагностики й лікування пацієнтів із КМД. У діагностиці ІХС при підозрі на КМД важливо провести комплексне оцінювання стану коронарного кровообігу, включаючи об'єктивне підтвердження ішемії міокарду (для відсортовування групи хворих із справді некардіальною патологією) та визначення коронарного вазодилататорного резерву.

Формулювання наукової проблеми, нове розв'язання якої отримано в дисертації. У дисертаційній роботі автором вирішено актуальну наукову проблему сучасної кардіології та кардіохірургії — підвищення ефективності лікування пацієнтів з хронічною ІХС та коронарною мікроvasкулярною дисфункцією. Проблема полягає у відсутності чітких, клінічно обґрунтованих критеріїв вибору оптимальної тактики реваскуляризації міокарда у пацієнтів цієї категорії з урахуванням порушень серцевої, ниркової та метаболічної функцій та визначенні впливу цих порушень на перебіг і прогноз захворювання.

Конкретна особиста участь автора в одержанні результатів. Дисертаційна робота Марушка Євгена Юрійовича «Хронічна ішемічна хвороба серця у пацієнтів з коронарною мікроvasкулярною дисфункцією: діагностика та алгоритм лікування» є результатом багаторічної клінічної, наукової та аналітичної діяльності автора у відділенні екстреної рентген-хірургічної допомоги ДУ«Центр кардіології та кардіохірургії МОЗ України». Здобувач особисто здійснив постановку мети та завдань дослідження, провів критичний аналіз літературних джерел і визначив напрями наукового пошуку.

Результати дослідження відображені в опублікованих наукових працях, виконаних за участю здобувача, серед яких статті у фахових виданнях, що індексуються у базах Scopus.

Наукова новизна результатів дисертації полягає у наступному:

- показано частоту виявлення коронарної мікроvasкулярної дисфункції та вазоспазму епікардіальних коронарних артерій в структурі причин стенокардії за відсутності гемодинамічно значущого стенозуючого ураження коронарних артерій;
- досліджено механізми симптомів стенокардії у пацієнтів з ІХС без значущих уражень епікардіальних відділів коронарних артерій та показано, що важливим механізмом, окрім коронарної мікроvasкулярної дисфункції та епікардіального вазоспазму, є дисбаланс між потребою в кисні та його кровопостачанням у пацієнтів із гіпертрофією міокарда лівого шлуночка, а також наявність діастолічної дисфункції;
- показано взаємозв'язок коронарної мікроvasкулярної дисфункції з підвищеним рівнем тривожності та порушенням вуглеводного обміну;
- визначено, що лікування мікроvasкулярної стенокардії в осіб із супутнім підвищеним рівнем загальної тривожності комбінацією нікорандилу та прегабаліну є ефективнішим, ніж призначення лише нікорандилу.
- висвітлено питання виникнення мікроvasкулярної стенокардії після втручання на коронарних артеріях (черезшкірне коронарне втручання та коронарне шунтування);
- показано, що коронарна мікроvasкулярна дисфункція може бути причиною персистенції ішемії міокарда у пацієнтів зі стенозуючим

атеросклерозом вінцевих судин після успішної повної реваскуляризації коронарних артерій;

– розроблено алгоритми діагностики та лікування пацієнтів з коронарною мікроvasкулярною дисфункцією з використанням нікорандилу або у комбінації нікорандилу з прегабаліном.

Теоретичне значення результатів дисертації. У дисертаційній роботі отримано нові наукові дані, що поглиблюють сучасні уявлення про патогенетичні механізми розвитку ІХС у пацієнтів з коронарною мікроvasкулярною дисфункцією та лікування таких хворих в умовах кардіохірургічного стаціонару. Отримані результати становлять теоретичну основу для подальшого розвитку персоніфікованих підходів до вибору оптимальної тактики лікування пацієнтів з ІХС та коронарною мікроvasкулярною дисфункцією.

Практичне значення результатів дисертації полягає у вдосконаленні системи діагностично-прогностичного оцінювання та вибору тактики лікування пацієнтів з ІХС з коронарною мікроvasкулярною дисфункцією. Основним із практичних застосувань результатів отриманих в даній роботі є впровадження алгоритму діагностичного пошуку механізмів ішемії міокарда у пацієнтів з ІХС. Особливість його полягає в тому, що лікар не зупиняється на результатах коронарної візуалізації (як при виключенні так і при підтвердженні стенозуючого епікардіального вінцевого ураження), а продовжує діагностику в напрямку виявлення коронарної мікроvasкулярної дисфункції, оскільки її наявність потребує додаткового лікування, яке відрізняється від лікування макросудинних уражень.

Одним з практичних аспектів проведеного дослідження є впровадження в клінічну практику використання тесту із внутрішньовенним введенням дипіридамолу для одночасного визначення індексу резерву коронарного кровотоку та виявлення індукованої ішемії міокарда.

Оскільки нами було показано статистична кореляція між підвищеним рівнем загальної тривожності та коронарною мікроvasкулярною дисфункцією, то практичною рекомендацією стало проведення діагностики підвищеної тривожності за допомогою опитувальників, а при її виявленні – додавання курсу прегабаліну до комплексного лікування нікорандилом, для досягнення такої ж високої ефективності, як лікування лише нікорандилом у хворих без підвищеного рівня загальної тривожності.

Розроблено алгоритм діагностики мікроvasкулярної стенокардії та її медикаментозного лікування залежно від наявності підвищеного рівня загальної тривожності.

Результати дисертаційної роботи впроваджені в практику ДУ «Центр кардіології та кардіохірургії МОЗ України», ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України» та ДУ «ННЦ «Інститут кардіології імені акад. М. Д. Стражеска НАМН України», про що свідчать акти впровадження.

Ступінь обґрунтованості запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій. Обґрунтованість і достовірність результатів дослідження підтверджуються репрезентативністю клінічного матеріалу, коректним застосуванням сучасних діагностичних методів і вірогідністю статистичної обробки отриманих даних.

На базі ДУ «Центр кардіології та кардіохірургії МОЗ України» проведено проспективне дослідження, яке охопило 178 пацієнтів з ішемічною хворобою серця після втручань з приводу стенозуючого атеросклерозу коронарних артерій із гемодинамічно значущим ураженням стовбура лівої коронарної артерії. Період спостереження охоплював 2013–2020 роки.

Усі клінічні, лабораторні, інструментальні та ангіографічні дослідження виконувалися за загальноприйнятими стандартами з використанням сертифікованого обладнання. Статистичну обробку здійснювали з використанням методів варіаційної, кореляційної, дисперсійної та регресійної статистики з визначенням рівня достовірності ($p < 0,05$).

Отримані результати є внутрішньо узгодженими, відтворюваними й підтверджуються міжгруповими та внутрішньогруповими порівняннями, що свідчить про їх наукову обґрунтованість, достовірність і практичну значущість.

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні наукові результати дисертації повністю відображені у 22 наукових публікаціях, що відповідають темі дисертаційного дослідження, всі статті у зареєстрованих фахових наукових журналах (15 — у виданнях, індексованих у міжнародній наукометричній базі даних Scopus). Зміст публікацій повністю відображає основні положення, наукову новизну, теоретичне й практичне значення дисертаційної роботи та підтверджує її завершеність.

Автором самостійно виконано систематичний аналіз і узагальнення джерел літератури; сформульовано мету та завдання дослідження, розроблено дизайн, критерії включення/виключення й протокол збору даних; здійснено відбір пацієнтів та формування груп дослідження; зібрано первинні клінічні, лабораторні та інструментальні дані, створено і верифіковано електронну базу; проведено розрахунок показників (у т.ч. індексів резерву коронарного кровотоку) та повний статистичний аналіз; побудовано таблиці, рисунки та додаткові матеріали; забезпечено відповідність дослідження етичним вимогам й отримано необхідні дозволи; результати доповідались автором на наукових форумах. У співавторських публікаціях внесок здобувача полягає у формуванні вибірок, опрацюванні даних, статистичному аналізі та підготовці тексту.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертаційної роботи послідовно й неодноразово доповідались на щорічних форумах ДУ «Центр кардіології та кардіохірургії МОЗ України» (м. Київ): XVI Українському форумі з вроджених та набутих вад серця, м. Київ, 21-22 жовтня 2021 р.; XVII Українському форумі з вроджених та набутих вад серця, м. Київ, 20-21 жовтня 2022 р.; XVIII Українському форумі з вроджених та набутих вад серця, м. Київ, 26-27 жовтня 2023 р.; XIX Українському форумі з вроджених та набутих вад серця, м. Київ, 31 жовтня – 1 листопада 2024 р.; XX Міжнародному форумі з вроджених та набутих вад серця, м. Київ, 23-24 жовтня 2025 р.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Марушко АВ, Маньковський ГБ, Марушко СЮ, Кузьменко СО, Руденко НМ. Віддалені результати черезшкірного коронарного втручання на стовбурі лівої коронарної артерії в пацієнтів з ішемічною хворобою серця. Український

журнал серцево-судинної хірургії. 2020;1(38):13-18.
doi:10.30702/ujcvvs/20.3803/017013-018. (Особистий внесок здобувача: розробка дизайну дослідження, формування вибірки, участь у клінічному аналізі, збір клінічного матеріалу, статистична обробка) (*Scopus*).

2. Маньковський ГБ, Джуль ЯЮ, Марушко ЄЮ, Сасенко ЯА, Руденко НМ, Маньковський БМ. Використання постійного моніторингу глюкози у пацієнта з ішемічною хворобою серця та супутнім цукровим діабетом 2-го типу. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2022;30(1):83-88. doi:10.30702/ujcvvs/22.30(01)/MD011-8388. (Особистий внесок здобувача: збір та аналіз клінічних даних, участь у статистичній обробці, оформлення результатів публікації) (*Scopus*).

3. Джуль ЯЮ, Марушко ЄЮ, Сасенко ЯА, Руденко НМ, Маньковський БМ. Вплив дапагліфлозину на клінічний перебіг ішемічної хвороби серця та варіабельність глікемії у пацієнтів з ангіографічно підтвердженою ішемічною хворобою серця та супутнім цукровим діабетом 2-го типу. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2022;30(3):35-43. doi:10.30702/ujcvvs/22.30(03)/DM031-3543. (Особистий внесок здобувача: збір та аналіз клінічних даних, участь у статистичній обробці, оформлення результатів публікації) (*Scopus*).

4. Марушко ЄЮ, Джуль ЯЮ, Руденко НМ. Алгоритм діагностики хворих з ішемічною хворобою серця залежно від стану коронарного кровообігу. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2023;31(4):34-39. doi:10.30702/ujcvvs/23.31(04)/MR055-3439. (Особистий внесок здобувача: планування дослідження, участь у зборі даних, статистичний аналіз, редагування рукопису) (*Scopus*).

5. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ, Левадська АА. Застосування інклісірану в пацієнтів дуже високого серцево-судинного ризику з дисліпідемією, резистентною до комбінації статинів з езетимібом. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2024;32(2):33-37. doi:10.30702/ujcvvs/24.32(02)/MM040-3337. (Особистий внесок здобувача: планування дослідження, участь у зборі даних, статистичний аналіз, редагування тексту статті) (*Scopus*).

6. Марушко ЄЮ, Сичинський ОС. Поширеність коронарної мікрovasкулярної дисфункції у пацієнтів після аортокоронарного шунтування. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2024;32(1):26-29. doi:10.30702/ujcvvs/24.32(01)/MS011-2629. (Особистий внесок здобувача: планування дослідження, участь у зборі даних, статистичний аналіз, написання тексту статті) (*Scopus*).

7. Маньковський ГБ, Марушко ЄЮ, Джуль ЯЮ, Сичинський ОС. Механізми розвитку ішемічної хвороби серця у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу залежно від ниркової функції. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2024;32(4):61-66. doi:10.30702/ujcvvs/24.32(04)/MM069-6166. (Особистий внесок здобувача: формування дизайну дослідження, збір даних та участь у клінічній роботі, статистична обробка даних) (*Scopus*).

8. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ. Алгоритм ведення пацієнтів з ішемічною хворобою серця та кардіо-ренальним-метаболічним синдромом. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2025;33(1):48-53. doi:10.63181/ujcvvs.2025.33(1). (Особистий внесок здобувача: розробка дизайну

дослідження, збір клінічного матеріалу, статистична обробка, написання статті) (*Scopus*).

9. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ, Кучерява МВ. Роль ішемії міокарда в розвитку серцевої недостатності зі збереженою фракцією викиду в пацієнтів з кардіоренально-метаболічним синдромом. Український журнал серцево-судинної хірургії. 2024;32(3):38-44. doi:10.30702/ujcvs/24.32(03)/ММ047-3844. (Особистий внесок здобувача: формування дизайну дослідження, збір даних, формування висновків) (*Scopus*).

10. Dzhun Y, Mankovsky G, Rudenko N. The effect of increased adherence to glycemic control on coronary heart disease and quality of life in patients with concomitant impaired glucose metabolism. Georgian Medical News. 2021;(318):86–93. PMID: 34628385. (Особистий внесок здобувача: розробка дизайну дослідження, формування вибірки, участь у клінічному аналізі, збір клінічного матеріалу, статистична обробка) (*Scopus*)

11. Dzhun Y, Mankovsky G, Rudenko N, Marushko Y, Saenko Y, Mankovsky B. Glycemic Variability and its Echoes: Unveiling the Link to Diastolic Dysfunction in Type 2 Diabetes. Journal of Diabetes and its Complications. 2023;108519. doi:10.1016/j.jdiacomp.2023.108519. (Особистий внесок здобувача: аналіз динаміки діастолічної функції, участь в обробці статистичних даних, підготовка тексту) (*Scopus*)

12. Марушко ЄЮ, Руденко НМ, Джуль ЯЮ. Динаміка тиску в правому шлуночку під час стрес-ехокардіографії у пацієнтів, які мають серцеву недостатність зі збереженою фракцією викиду лівого шлуночка. Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. 2024;1(56):72. doi:10.30978/ТВ2024-1-72. (Особистий внесок здобувача: планування дослідження, участь у зборі даних, статистичний аналіз, редагування рукопису) (*Scopus*)

13. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ, Джуль ЯЮ. Патолофізіологічні причини задишки в коморбідних пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень та цукровим діабетом. Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. 2024;4(59):63. doi:10.30978/ТВ2024-4-63. (Особистий внесок здобувача: збір та аналіз клінічних даних, участь у статистичній обробці, оформлення результатів публікації) (*Scopus*)

14. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ, Зубович ІВ. Комплексний підхід до лікування ішемічної хвороби серця у пацієнтів з кардіоренальним метаболічним синдромом. Сімейна медицина. Європейські практики. 2024;4(110):95-99. doi:10.30841/2786-720X.4.2024.320819. (Особистий внесок здобувача: збір та аналіз клінічних даних, участь у статистичній обробці, оформлення результатів публікації) (*Scopus*).

15. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ, Зубович ІВ. Мікроеваскулярна стенокардія у пацієнтів після черезшкірного коронарного втручання. Одеський медичний журнал. 2024;6(191):22-26. doi:10.32782/2226-2008-2024-6-4. (Особистий внесок здобувача: розробка дизайну дослідження, збір клінічного матеріалу, статистична обробка, написання статті) (*Scopus*)

16. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ, Джуль ЯЮ. Коронарна мікроеваскулярна дисфункція у пацієнтів після ургентного черезшкірного коронарного втручання на фоні гострого коронарного синдрому. Медична наука України. 2024;20(2):39-44. doi:10.32345/2664-4738.2.2024.

17. Маньковський ГБ, Марушко ЄЮ. Ведення пацієнтів з різними типами ішемічної хвороби серця та кардіо-ренальним-метаболічним синдромом. Медична наука України. 2025;1(21):39-44. doi:10.32345/2664-4738.1.2025. (Особистий внесок здобувача: розробка дизайну дослідження, збір клінічного матеріалу, статистична обробка, написання статті).

18. Марушко ЄЮ, Маньковський ГБ, Джузь ЯЮ. Мікрovasкулярна стенокардія як причина ішемічної хвороби серця при відсутності значущого атеросклеротичного ураження коронарних артерій. Медична наука України. 2024;20(3):4-9. doi:10.32345/2664-4738.2.2024. (Особистий внесок здобувача: збір та аналіз клінічних даних, участь у статистичній обробці, оформлення результатів публікації).

19. Марушко ЄЮ, Левадська АА. Мікрovasкулярна стенокардія у пацієнтів із кардіо-ренальним-метаболічним синдромом. Медична наука України. 2024;20(4). doi:10.32345/2664-4738.4.2024. (Особистий внесок здобувача: формування дизайну дослідження, збір даних та участь у клінічній роботі, статистична обробка даних).

20. Саснко ЯА, Марушко ЄЮ, Zubovich IB, Маньковський БМ. Цукровий діабет 2-го типу: мікро- та макросудинні ускладнення через призму клінічного випадку. Діабет, ожиріння, метаболічний синдром. 2024;13(3):34-39. doi:10.57105/2415-7252-2024-3-02.

21. Марушко ЄЮ, Джузь ЯЮ. Лікування мікрovasкулярної стенокардії при відсутності значущого атеросклеротичного ураження коронарних артерій у хворих із кардіоренальним метаболічним синдромом. Діабет, ожиріння, метаболічний синдром. 2024;13(5):45-49. doi:10.57105/2415-7252-2024-5-02. (Особистий внесок здобувача: збір та аналіз клінічних даних, участь у статистичній обробці, оформлення результатів публікації)

22. Маньковський ГБ, Марушко ЄЮ. Віддалені результати лікування різних форм ішемічної хвороби серця у пацієнтів із цукровим діабетом 2-го типу та хронічною хворобою нирок. Діабет, ожиріння, метаболічний синдром. 2024;13(6):27-32. doi:10.57105/2415-7252-2024-6-01. (Особистий внесок здобувача: формування дизайну дослідження, оформлення тексту статті)

Дотримання академічної доброчесності. Дисертація Марушка Є.Ю. пройшла перевірку на плагіат програмним засобом Strikeplagiarism (КПІ 13,31%, КІЦ 0,99%). Знайдено збіг з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та нормативними документами, а також загальноновживаними фразами. Рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Марушка Є.Ю. є результатом самостійних наукових досліджень і не містить академічного плагіату.

Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації. При розгляді матеріалів завершеної дисертаційної роботи Марушка Є.Ю. щодо відповідності дотримання етичних стандартів Національного комітету з етики досліджень та Гельсінкській декларації 1964 року та її наступним змінам або відповідним нормам етики; а також Міжнародним етичним рекомендаціям щодо досліджень, пов'язаних із здоров'ям за участю людей (2016), протокол №2 від 17.03.2026, комітет з медичної етики ДУ «Центр кардіології та кардіохірургії МОЗ України» не виявив етичних та морально-правових порушень.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертація Марушка Є.Ю. на тему «Хронічна ішемічна хвороба

серця у пацієнтів з коронарною мікрovasкулярною дисфункцією: діагностика та алгоритм лікування» відповідає паспорту спеціальності 14.01.04 - серцево-судинна хірургія та профілю спеціалізованої вченої ради Д 26.555.01 при ДУ «ДУ «Національний науковий центр серцево-судинної хірургії та спадкової патології імені М.М. Амосова НАМН України».

Відповідність дисертації вимогам, передбаченим «Порядком присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук». Дисертація Марушка Є.Ю. «Хронічна ішемічна хвороба серця у пацієнтів з коронарною мікрovasкулярною дисфункцією: діагностика та алгоритм лікування» відповідає вимогам, передбаченим п.п.7,9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» (Постанова КМ України №1197 від 17.11.2021р.), які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Таким чином, враховуючи вищенаведене, науковий семінар відділів ДУ «ННЦ ССХ та СП ім. М.М. Амосова НАМНУ» від 24 квітня 2026 року одноголосно дійшов висновку, що дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» (Постанова КМ України 17.11.2021 р. № 1197), які висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора наук і рекомендує докторську дисертаційну роботу Марушка Є.Ю. «Хронічна ішемічна хвороба серця у пацієнтів з коронарною мікрovasкулярною дисфункцією: діагностика та алгоритм лікування» за спеціальністю 14.01.04 – серцево-судинна хірургія до захисту у спеціалізованій вченій раді Д 26.555.01.

Рецензенти:

Головний науковий співробітник
відділу хірургічного лікування ішемічної
хвороби серця, д. мед. н., ст. наук. співр.

Олена ГОГАЄВА

завідувач відділу хірургічного лікування
набутих вад серця, д.мед. наук, професор

Володимир ПОПОВ

головний науковий співробітник
відділу хірургічного лікування
патології аорти, д. мед. наук

Іван КРАВЧЕНКО

Підписи засвідчую
Учений секретар «ННЦ ССХ та СП
ім. М.М. Амосова НАМНУ»,
д.мед.н., старший дослідник

Тетяна АНДРУЩЕНКО

24.04.2026

